

Datum: 23-09-2022

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَالْبَسُوا وَتَصَدَّقُوا، فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ.

VERSPILLING (AL-ISRĀF) IS TELOORGANG

Er heerste eens een droogte in Medina en het was een erg warme dag. Samen met Abū Bakr en ‘Umar (r.ahumā.) bezocht de Profeet ﷺ een *ṣahābī*. De gasten waren waardevolle personen. Ze gingen in de schaduw van een boom zitten. De nobele *ṣahābī* bood zijn gasten verse dadels en koud water aan; de mooiste gunsten die hij op dat moment had. Na het eten van de dadels en het drinken van het water prees de Profeet van genade ﷺ zijn Heer en zei: **“Bij [Allah], Degene in Wiens hand mijn ziel is! Dit [alles] behoort tot de gunsten waarover jullie gevraagd zullen worden op de Dag der Opstanding: een koele schaduw, lekkere rijpe dadels en koud water.”**¹

Beste broeders en zusters!

Onze geliefde Profeet ﷺ begreep de waarde van de gunsten die Allah ﷻ ons heeft geschonken, en bij iedere gelegenheid herinnerde hij zijn *aṣḥāb* hieraan. Hij leerde aan om de gunsten waarover wij beschikken met mate te gebruiken, zowel in voorspoed als in tegenspoed. De Profeet ﷺ vermeed verspilling door het volgende Qur’ān-vers zelf in praktijk te brengen: **“En degenen die, wanneer zij uitgeven, niet verspillen en niet gierig zijn, maar het midden daartussenin houden.”**²

Beste moslims!

Al-isrāf, of verspillen, betekent het overmatig gebruiken van de gunsten en de mogelijkheden waarover we beschikken; het is het onwetend uitgeven alsof het nooit op zal raken. *Al-isrāf* is een teken van ondankbaarheid voor de gunsten die Allah ﷻ heeft geschonken. *Al-isrāf* is niet beperkt tot eten en drinken: *al-isrāf* is een veelomvattend begrip. Bijvoorbeeld: je bezighouden met nutteloze dingen die geen voordeel

opleveren voor het wereldse leven, noch voor het Hiernamaals, is het verspillen van tijd. Je lichaam en geest in gevaar brengen met schadelijke gewoonten, is het verspillen van gezondheid. Je kennis en ervaring niet gebruiken ten voordele van de mensheid, is het verspillen van kennis. En geen leefbare omgeving achterlaten voor toekomstige generaties, is het verspillen van het universum waarin we leven.

Beste gelovigen!

Het is spijtig te moeten zien dat ons leven één en al gekenmerkt wordt door verspilling en dat we omringd zijn door buitensporigheid. Helaas wordt de mensheid gestimuleerd om nog meer te verdienen en nog meer te consumeren. Nederlandse huishoudens verspillen gemiddeld zo’n 34 kilogram eten per persoon per jaar, waarvan zo’n 7 kilogram uit brood en deegwaren bestaat.³ Hiermee worden miljoenen euro’s weggegooid en verknoeien we ook onze toekomst. Daarnaast sterven ieder jaar wereldwijd bijna tien miljoen mensen als gevolg van ondervoeding. Toen de Profeet ﷺ de *ṣahābī* Sa’d de *wudū’* zag verrichten met veel water, attendeerde de Profeet ﷺ hem erop dat dat onder verspilling valt, en zei het volgende tegen Sa’d: **“Ja, zelfs als je aan de oever van een stromende rivier zou zijn [kan er sprake zijn van verspilling].”**⁴ Laten we dus ook onze verantwoordelijkheid nemen en geen water verspillen. Laten we, vooral in deze tijd waarin de energieprijzen sterk zijn gestegen, meedoen met de overheids campagne ter bestrijding van verspilling en met de landelijke energiebesparings campagne van de Rijksoverheid. Laten we ons houden aan de tips en adviezen hierover.

Beste aanwezigen!

Laten we ons houden aan Allah’s oproep: **“En eet en drink, maar verspil niet! Voorwaar, Hij [Allah] houdt niet van de verspillers.”**⁵ Laten we niet vergeten dat elke *ni‘ma* een middel tot beproeving (*imtiḥān*) en een bewaargeving (*amāna*) is. Laten we evenwichtig zijn in alles wat we doen. Laten we buitensporig eten, drinken en besteden vermijden. Ik beëindig mijn *khutba* met een *ḥadīth*: **“Eet, geef *sadaqa* en kleed jullie [zoals jullie wensen], zonder te verspillen en zonder tot zelfingenomenheid te vervallen.”**⁶

**Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland (ISN)**

¹ Al-Tirmidhī, Al-Zuhd, 39.

² Al-Furqān, 25: 67.

³ Factsheet “Voedselverspilling bij huishoudens in Nederland in 2019” (www.voedingscentrum.nl).

⁴ Ibn Mājah, Al-Tahāra, 48.

⁵ Al-A‘rāf, 7: 31.

⁶ Al-Nasā‘ī, Al-Zakāt, 66.